

Prima instanță: Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni (jud. V. Olărescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Bulgac, Gr. Dașchevici, V. Sîrbu)

Î N C H E I E R E

21 februarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecător:

Svetlana Filincova

Judecători:

Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Valuța (Bîrca) Vera împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni cu privire la anularea deciziei, obligarea includerii perioadei de muncă în stagiul de cotizare în serviciul public și stabilirea pensiei de funcționar public, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni din 10 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 02 iunie 2016, Valuța (Bîrca) Vera s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Casa Națională de Asigurări Sociale și Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni privind anularea deciziei, obligarea includerii perioadei de muncă în stagiul de cotizare în serviciul public și stabilirea pensiei de funcționar public, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la data de 25 ianuarie 2016 s-a adresat cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni în vederea stabilirii pensiei de funcționar public, având stagiul de activitate mai mare de 15 ani. Prin decizia nr. 40/2016/512 din 02 martie 2016 Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni a refuzat stabilirea pensiei ca funcționar public, motivând că stagiul în funcția publică este mai mic de 15 ani.

Explică reclamanta că nefiind de acord cu conținutul deciziei sus numite s-a adresat cu cerere prealabilă la Casa Națională de Asigurări Sociale, însă și aceasta a fost respinsă pentru aceleași motive.

Consideră deciziile Casei Naționale de Asigurări Sociale și Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nefondate, deoarece începând cu 11 iunie 1990 a fost angajată în cadrul Judecătoriei Ialoveni în calitate de traducător al instanței de judecată, iar la 02 mai 2013 a fost transferată în funcția de specialist principal în serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul, la 23 martie 2015 a fost transferată în funcție de asistent judiciar, iar la 03 mai 2015 a fost transferată în funcția de specialist principal în serviciul sistematizare, generalizare a practicii judiciare și relații cu publicul, în aceeași instanță de judecată, astfel încât stagiul de activitate ca funcționar public este de 26 ani.

Invocă prevederile art. 44 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, potrivit căruia asiguratul cu statut de funcționar public, care a realizat stagiul de cotizare prevăzut de art. 42 alin.(1/1) și confirmă un stagiul de cotizare în serviciul public de cel puțin 15 ani, beneficiază de dreptul la pensie la atingerea vârstei specificate la alin.(2) din prezentul articol, iar potrivit art. 48/1 alin.(2) al Legii privind organizarea judecătorească (în redacția Legii nr. 191 din 08 mai 2003) interpretul, traducătorul instanței judecătorești au statut de funcționar public.

Potrivit art. 29 alin.(2) al Legii Serviciului public, în vechimea în muncă în serviciul public se include, de asemenea, perioadele de activitate în autoritățile publice care au funcționat pe teritoriul Republicii Moldova până la punerea în aplicare a prezentei legi, iar prin hotărârea Guvernului nr. 1399 din 24 noiembrie 2003 funcția de traducător al instanței judecătorești a fost inclusă în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 151 din 23 februarie 2001.

Susține reclamanta că în cazul în care Legea atribuie expres funcției de traducător al instanței de judecată statutul de funcționar public, perioada de activitate din 15 noiembrie 1995 până la 31 mai 2003 urmează a fi inclusă în stagiul de cotizare în serviciul public.

În urma concretizării cerințelor solicită Valuța (Bîrca) Vera anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr. 40/2016/512 privind refuzul stabilirii pensiei; obligarea pârâtului să includă în stagiul de funcționar public perioada de la 11 iunie 1990 până la 23 noiembrie 2003 cu stabilirea pensiei de funcționar public conform stagiului de cotizare în funcții publice de 26 ani, începând cu 25 ianuarie 2016; încasarea prejudiciului moral în mărime de 8 000 lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 000 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 10 februarie 2017 a fost admisă parțial acțiunea depusă de Valuța (Bîrca) Vera.

S-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ialoveni nr.40/2016/512 din 02 martie 2016, prin care s-a refuzat reclamantei Valuța (Bîrca) Vera stabilirea pensiei de funcționar public.

S-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni și Casa Națională de Asigurări Sociale, mun. Chișinău de a include în stagiul de cotizare în serviciul public perioada de la data de 11 iunie 1990 până la data de 23 noiembrie 2003 în care a activat reclamanta Valuța (Bîrca) Vera în funcție de traducător în Judecătoria Ialoveni.

S-a obligat Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni și Casa Națională de Asigurări Sociale, mun. Chișinău să-i stabilească Verei Valuța (Bîrca) pensia de funcționar public conform stagiului de cotizare în funcții publice de 26 ani, începând cu data de 25 ianuarie 2016.

S-a refuzat în încasarea prejudiciului moral reclamantei Valuța (Bîrca) Vera.

S-a încasat în mod solidar de la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ialoveni și Casa Națională de Asigurări Sociale, mun. Chișinău în beneficiul reclamantei Valuța (Bîrca) Vera cheltuieli de judecată pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 3 000 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017 a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale și menținută hotărârea Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 10 februarie 2017.

La 30 noiembrie 2017 prin intermediul oficiului poștal Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 septembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În motivarea cererii de recurs a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel din considerentele ce urmează.

Afirmă că instanțele inferioare de judecată au emis o hotărâre pripită cu încălcarea și aplicarea greșită a normelor de drept material. La examinarea cauzei a fost interpretată eronat legea.

Susține că în procesul studierii înscrierilor din carnetul de muncă s-a constatat că Valuța (Bîrca) Vera nu întrunește condițiile necesare pentru stabilirea pensiei ca funcționar public, deoarece confirmă numai 12 ani 02 luni 01 zile de activitate în serviciu public, necesar fiind cel puțin 15 ani. Consideră că perioada de la 11 iunie 1990 până la 29 septembrie 1994 și din 30 iulie 1997 până la 23 noiembrie 2003 când reclamanta a deținut funcția de traducător al instanței judecătorești Ialoveni se atribuie la categoria de lucrători care efectuează deservirea tehnică ce asigură funcționarea autorităților publice.

Conform art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 14 noiembrie 2017 (f.d.106), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul declarat la data de 30 noiembrie 2017, se consideră depus în termen.

La 15 ianuarie 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatei cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 09 februarie 2018, Valuța (Bîrca) Vera a depus referință asupra cererii de recurs, prin care a solicitat că recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale să fie considerat inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsidiar se menționează că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a, Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra

problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa a constatat că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat

de către Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecător

Svetlana Filincova

Judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu